

Катерина ЖУРАВСЬКА
викладач ВСП «Житомирський
торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Інна МОВЧАН
викладач ВСП «Житомирський
торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Упродовж останніх років інтерес наукової спільноти до дослідження впливу штучного інтелекту (ШІ) на освітню сферу значно зріс. Це підкреслює потужний потенціал цієї технології у трансформації та оптимізації навчальних процесів. Затверджена Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні, ухвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року № 1556-р, визначає основні стратегічні напрями розвитку ШІ, приділяючи особливу увагу освітній галузі як пріоритетній [2].



Рисунок 1. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні

Джерело: slovoidilo.ua

Використання ІІІ у навчанні студентів закладів фахової передвищої освіти відкриває нові можливості для персоналізації освітнього процесу, вдосконалення методики викладання та підвищення ефективності засвоєння матеріалу.

ІІІ дозволяє аналізувати сильні та слабкі сторони кожного студента, створюючи унікальні траєкторії навчання. Наприклад, якщо студент добре засвоює теоретичний матеріал, але має труднощі з практичними завданнями, система автоматично пропонує більше практичних вправ [1].

Освітні платформи, такі як Coursera чи Khan Academy, використовують алгоритми ІІІ для підбору навчальних матеріалів відповідно до рівня знань студента. Це забезпечує індивідуалізований підхід, що сприяє глибшому розумінню матеріалу [3].

ІІІ автоматично перевіряє тести, домашні завдання, аналізує есе та інші письмові роботи, надаючи студентам швидкий та об'єктивний зворотний зв'язок. Це дозволяє викладачам зосередитись на творчих аспектах викладання, а студентам — отримувати оперативні рекомендації щодо покращення результатів.

ІІІ дозволяє виявляти прогалини у знаннях ще до проведення підсумкових оцінювань. Це допомагає швидко коригувати навчальний процес і надавати додаткову підтримку студентам, які відстають. Також, аналізуючи великі обсяги даних, ІІІ може прогнозувати ризики неуспішності та пропонувати інтервенції для їх подолання (наприклад, додаткові консультації або заняття).

Студенти можуть використовувати чат-боти для отримання відповідей на запитання в будь-який час, що сприяє безперервному навчанню. Такі інтелектуальні помічники пояснюють складні поняття або допомагають у вирішенні завдань.

Застосування ІІІ для моделювання практичних ситуацій дозволяє студентам практикувати прийняття рішень у контрольованих умовах. Наприклад, симулятори біржової торгівлі допомагають зрозуміти динаміку ринку без реальних фінансових ризиків.

ІІІ забезпечує доступ до навчальних матеріалів студентам з різних куточків світу. Адаптивні системи перекладу, субтитрування та озвучення допомагають долати мовні бар'єри. Крім того, інструменти ІІІ сприяють створенню доступного середовища для студентів з особливими потребами (наприклад, голосові асистенти для людей з порушеннями зору).

ІІІ здатен аналізувати дані з професійних платформ, таких як LinkedIn чи Indeed, щоб визначити найбільш затребувані навички. Наприклад, алгоритми обробки природної мови (NLP) можуть аналізувати описи вакансій та виявляти ключові компетенції, такі як Big Data, фінансове моделювання чи аналітика даних.

Алгоритми машинного навчання дозволяють прогнозувати довгострокові тенденції, такі як зростання попиту на спеціалістів у сфері FinTech або ESG-фінансів. Це допомагає освітнім закладам адаптувати навчальні програми відповідно до актуальних потреб ринку.

На основі аналітики ШІ можна визначити необхідність включення до програм економічних спеціальностей нових дисциплін, таких як програмування, аналітика даних чи основи кібербезпеки. Наприклад, до курсів фінансових технологій можна додати модулі з Python для фінансового аналізу або основ блокчейну.

Одним із потужних інструментів для створення візуального контенту є сервіс Canva, який інтегрує інструменти штучного інтелекту, забезпечуючи ефективність та простоту розробки навчальних матеріалів.

Розглянемо сервіси, які доцільно використовувати для розробки навчальних матеріалів. А саме:

- Magic Design (ШІ-дизайн): Canva автоматично створює дизайн презентацій на основі введеної теми чи тексту. Наприклад, при введенні теми «Макроекономічна політика» сервіс підбирає відповідні шаблони, кольори та ілюстрації. Генерація презентацій за ключовими словами: Викладач може ввести кілька ключових термінів (наприклад, «бюджетування», «інвестиції»), і ШІ створить структуру презентації з релевантним візуальним наповненням.

- Magic Write (ШІ для написання текстів): Canva дозволяє автоматично створювати описові тексти до слайдів, конспекти лекцій, тести, завдання та навчальні інструкції (наприклад, «як провести фінансовий аналіз компанії»).

- ШІ перетворює складні економічні дані у зрозумілі інфографіки, діаграми та схеми. Це особливо корисно для демонстрації аналітичних результатів.

- Canva дозволяє створювати інтерактивні презентації, тести та навчальні посібники з анімованими елементами, що робить навчальний процес динамічнішим і цікавішим. За допомогою текстових підказок викладачі можуть створювати унікальні ілюстрації для візуалізації складних наукових концепцій (наприклад, «біржова торгівля» або «глобальна економіка»).

Інтеграція штучного інтелекту у навчальний процес значно розширює можливості для персоналізації, оптимізації та підвищення ефективності освіти. Використання сучасних інструментів, таких як Canva з підтримкою ШІ, дозволяє створювати інтерактивні, динамічні та візуально привабливі навчальні матеріали, що сприяє глибшому засвоєнню знань і розвитку практичних навичок. Адаптація навчальних програм із залученням ШІ забезпечує їх актуальність і відповідність вимогам ринку праці.

Список використаних джерел

1. Грицишин В., Габрусєва Н. Штучний інтелект сьогодні і завтра. Тернопіль, 2020. С. 247–248. URL: <https://cutt.ly/EwDG4ks9> (дата звернення: 28.01.2025)

2. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні. URL: <https://cutt.ly/kwDG2MG8> (дата звернення: 27.01.2025)

3. Сайт МОН Платформи для вдосконалення навичок і саморозвитку. URL: <https://mon.gov.ua/news/platformi-dlya-vdoskonalennya-navichok-i-samorozvitku> (дата доступу: 02.02.2025)